

Nederland Leest Junior 2018 binnen

de Bibliotheek
op school

Beste leesconsulent,

De Bibliotheek *op school* werkt opnieuw samen met Nederland Leest Junior. November is de maand van Nederland Leest, de grootste leesbevorderingscampagne van de openbare bibliotheek. Nederland Leest Junior is de educatieve component, voor kinderen en jongeren van 10-14 jaar, die Stichting CPNB aan de campagne toevoegt.

Nederland Leest zet sinds 2017 niet meer jaarlijks één boek centraal, maar een thema. In 2018 is dat: voeding. De campagne wil Nederland niet alleen aan het lezen zetten maar ook aan het debatteren. Daarmee sluit Nederland Leest aan bij de functie van de openbare bibliotheek als centrum voor ontmoeting en debat. Voor volwassenen is er het geschenboek 'Je bent wat je leest' met verhalen over 5 verschillende aspecten van het thema. Dit boek wordt de hele maand november door de bibliotheken uitgedeeld aan leden en niet-leden.

Voor Nederland Leest Junior is het boek *Graaf Sandwich en andere etenswaardigheden* van Jan Paul Schutten gekozen. Bibliotheken konden bij de Stichting CPNB een scholenpakket bestellen met 32 exemplaren, een lesbrief en promotiemateriaal. Het boek wordt - in een speciale editie - in november aan veel kinderen en jongeren uitgedeeld. Een mooi cadeau waarmee alle leerlingen in hetzelfde boek kunnen lezen én met elkaar kunnen praten over het boek en over het thema voeding. Thuis, in de bibliotheek én op school. Het boek is geschikt voor groep 7 en 8 en voor vmbo 1 en 2.

Met deze instructie helpen wij je om Nederland Leest Junior in te zetten binnen de Bibliotheek *op school*. Deze leescampagne past ook perfect bij deze aanpak waarin vrijlezen, voorlezen en praten over boeken belangrijke werkvormen zijn. Met Nederland Leest Junior lezen leerlingen allemaal in hetzelfde boek en over hetzelfde thema en dat maakt praten over boeken wel heel makkelijk!

Veel succes en leesplezier!

Met vriendelijke groet,
Nederland Leest Junior &
het team van de Bibliotheek *op school*

Nederland Leest Junior 2018 binnen

de Bibliotheek
op school

- instructie voor leesconsulenten -

Materialen

Van hamburgers tot hagelslag, van patat tot pizza: gerechten, dranken en ingrediënten hebben hun eigen verhaal. Wat is de duurste pizza ter wereld? Wist je dat ketchup vroeger geel was? Waarom heet pindakaas geen pindaboter? Jan Paul Schutten vertelt in dit boek op grappige wijze allerlei van dit soort wetenswaardigheden, 'etenswaardigheden' dus.

Scholenpakket

Het pakket bevat 32 exemplaren van *Graaf Sandwich en andere etenswaardigheden*, een lesbrief van CPNB en promotiematerialen. Bibliotheken konden tot 10 juni voor hun scholen dit scholenpakket bestellen. Alle pakketten zijn inmiddels bij de bibliotheken afgeleverd. Je zorgt er zelf voor dat het bij de betreffende scholen komt.

www.nederlandleest.nl/junior

Voor Nederland Leest Junior is educatief materiaal ontwikkeld voor vmbo 1 en 2. De lesbrief, een presentatie voor op het digibord, werkbladen met opdrachten en voor-leesfragmenten zijn op deze website te vinden als download. In deze les van 90 minuten leren de leerlingen om stap voor stap een mening te vormen over voeding en *Graaf Sandwich en andere etenswaardigheden* en om hierover in gesprek te gaan. De stelling die centraal staat is: Het is belangrijk om te weten waar je voeding vandaan komt.

[Jan Paul Schutten](#)

Dit is website van Jan Paul Schutten, met een overzicht van zijn boeken en een filmpje dat hij naar het Restaurant van de toekomst gaat ter voorbereiding op het schrijven van de Wraak van het spruitje en voor *Graaf Sandwich*. Een wel wat ouder, maar bruikbaar filmpje.

Suggesties

In deze instructie geven we je een aantal suggesties om Nederland Leest Junior te verbinden aan de Bibliotheek op school.

Lesbrief en werkbladen

Met de lesbrief en werkbladen op www.nederlandleest.nl/junior kunnen leraren en leesconsulenten in de klas direct aan de slag. Spreek met de leraar af welke onderdelen van de lesbrief jij voor je rekening neemt. Voor leesconsulenten zit de meerwaarde vooral in een leuke introductie, bijvoorbeeld als je het pakket komt brengen, of een gezellige afsluiting. En natuurlijk kun je je deskundigheid laten zien door verschillende werkvormen bij praten over boeken en de boekenkring op je te nemen. Kijk in de toolkit (basisonderwijs) van www.debibliotheekopschool.nl onder Lezen voor handleidingen en instructies. Ook de brochure *Een kwestie van lezen 12: praten over romanfragmenten* geeft goede tips voor praten over boeken.

Boekintroductie

Introduceer het boek van Jan Paul Schutte en gebruik daarbij het filmpje van zijn [website](#) of filmpjes over voeding van [Het Klokhuis](#) of [Schooltv](#)

Vraag wie meer boeken van Jan Paul Schutten kent en welke titels gelezen zijn. Welk boek vond je leuk, spannend of interessant? Doe een quiz over bijzondere feiten uit het boek, eventueel aangevuld met weetjes uit *Weet jij wat je eet* (Manteau, 2015).

Sluit de boekintrodactie af met het voorlezen van een of meer pagina's uit *Graaf Sandwich en andere etenswaardigheden*. Schrijf een aantal onderwerpen uit het boek op en laat leerlingen kiezen wat ze willen horen. Deel daarna de boeken van het scholenpakket uit.

Wijs de leerlingen op andere boeken die over het thema van Nederland leest Junior gaan, te leen in de Bibliotheek (*op school*). Zie verder lezen voor titelsuggesties.

Leesvoer

Kunnen de leerlingen hun leeshonger stillen met de boeken die in de schoolbibliotheek te vinden zijn? Verorberen zij met smaak het aangeboden leesvoer? Vraag ernaar in een afsluitende les en inventariseer met de leerlingen nieuwe titelsuggesties of onderwerpen waarover zij willen lezen. Laat de leerlingen een menukaart samenstellen waarop ze de 3 titels of onderwerpen noteren. Welk boek of onderwerp is het voorgerecht, hoofdgerecht of nagerecht? Plak de menukaarten op een poster en hang op in de schoolbibliotheek. Schrijf op de poster welke suggesties je overneemt en noem de boeken die aangeschaft worden.

Misschien zijn er in de klas ook schrijvers in de dop die zelf een idee hebben voor een (strip)verhaal over voeding? Bijvoorbeeld over bijzondere of eigenaardige eetgewoontes, ervaringen met voedselallergieën of beschrijvingen van zelfverzonnen groenten (ter inspiratie 'snoskommers' uit de GVR van Roald Dahl). Leerlingen kunnen ook hun lekkerste of zelfzinnen recept beschrijven. Maak van alle verhalen en recepten een (kook)boek en neem het boek op in de collectie van de schoolbibliotheek.

Een prikkelende vraag

Heb jij last van leeshonger? Of juist niet? Maak twee posters en laat leerlingen noteren waarom zij **LEUK** of **NIET LEUK** vinden. Organiseer daarna een '**boekensushi**' en serveer bijzondere boeken.

Afsluiting

In een afsluitende les kun je met leerlingen in gesprek gaan over andere boeken die passen bij het thema 'voeding'. Over dit thema zijn ook veel informatieve boeken verschenen, die jongens over de leesdrempel kunnen trekken. Behalve korte teksten bevatten deze boeken veel illustraties en/of foto's en zijn daardoor geschikt voor de leeftijdsgroep 10 t/m 14 jaar.

Hebben leerlingen naar aanleiding van de boekintrodactie-les al verschillende boeken gelezen? Laat ze er over vertellen en eruit voorlezen. De genoemde suggesties bij 'Leesvoer' passen ook prima in een afsluitende les.

De Weddenschap

De startmaand van De Weddenschap valt samen met Nederland Leest junior. Het is goed mogelijk om deze twee leesbevorderende projecten te combineren. Als een school meedoet met de Weddenschap (of nog mee wil doen, inschrijven is nog mogelijk) is het leuk als leerlingen het boek *Graaf Sandwich en andere etenswaardigheden* lezen of één van de andere titels over voeding. Stimuleer hen om extra opdrachten te doen zoals een filmpje maken of een song schrijven over een boek, want daarmee kunnen ze prijzen winnen. De leerlingen kunnen de uitdaging aangaan met 1 van de 3 BN-ers, maar je kunt ook een lokale beroemdheid vragen of hij leescoach voor jouw school wil worden. De hele maand november zullen de titels uit de titellijst van Nederland Leest junior door de Weddenschap worden aanbevolen (bij Leestips). Meer informatie: www.deweddenschap.nl.

Tentoonstelling

Maak een tentoonstelling in de schoolbibliotheek bij Nederland Leest Junior: alle boeken van Jean Paul Schutten, andere boeken met het thema *voeding*. In de toolkit vind je het speciale logo de Bibliotheek *op school* doet mee aan Nederland Leest Junior om bijvoorbeeld uit te printen op A3. Zie *Verder lezen* voor titelsuggesties.

Ouders informeren

Attendeer ouders op Nederland Leest én op Nederland Leest Junior en laat in de tentoonstelling ook het boek zien dat volwassenen tijdens de campagnemaand kunnen ophalen bij de bibliotheek: *Je bent wat je leest*.

Geweldig als leerlingen en hun ouders in de campagnemaand november lezen over hetzelfde thema. Via een poster kun je ouders en kinderen aanmoedigen om thuis over de themaboeken te praten: wat vond jij van het boek? Waar gaat jouw boek over? Vertel het elkaar.

Met leerlingen (en hun ouders!) kun je in gesprek gaan over voeding en eten. Vraag naar het lievelingseten. Is er verschil tussen kinderen en volwassenen? Zijn er thuis regels over eten? Moet je per se iets gezonds eten of mag je het laten staan als je het vies vindt? Vind je het belangrijk om na te denken over wat je eet? Denken kinderen en ouders er hetzelfde over of juist heel anders? Bespreek met elkaar stellingen over thema's zoals voedselverspilling, bio-industrie of de rol van voeding bij milieuverontreiniging.

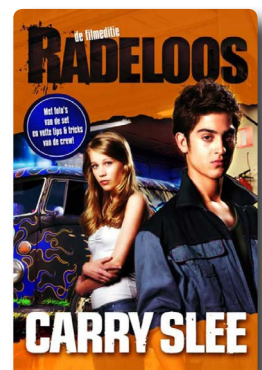
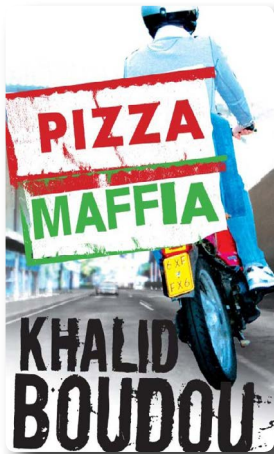
Verder lezen

Hieronder staat een overzicht van titels die aansluiten bij het thema voeding: leesboeken rond dit thema maar ook boeken met weetjes over voeding, eetcultuur, gezondheid en voedseltechnologie. Met veel informatieve boeken, waarmee vooral jongens over de leesdrempel getrokken kunnen worden. De boeken met * zijn beschikbaar in het e-bookportal van www.onlinebibliotheek.nl. Op jeugdbibliotheek.nl is in het dossier *Nederland Leest... over voeding* ook veel informatie te vinden.

Titel	Auteur	7/8	vmbo
Leesboeken			
<i>De zoetste club ter wereld (serie Muffin-club)*</i>	Alves, Katja	x	
<i>Brendon Chase</i>	B.B.	x	
<i>Pizzamaffia*</i>	Boudou, Khalid		x
<i>Een toetje om te zoenen (serie Cupcake-club) Makkelijk Lezen*</i>	Coolwijk, Marin van de	x	
<i>Sjakie en de chocoaladefabriek</i>	Dahl, Roald	x	
<i>Over stresskippen en vegaburgers</i>	Kaathoven, Netty van	x	
<i>Het magische receptenboek van Bakkerij Bliss</i>	Littlewood, Kathryn	x	
<i>Het geheim achter het fornuis.</i>	Masters, Mathilde	x	
<i>Koken voor de keizer</i>	Morshuis, Marloes	x	
<i>Pasta met slagroom. Makkelijk Lezen</i>	Pelt, Lizzy van	x	
<i>De geheime kookclub</i>	Remington, Laurel		x
<i>Keukenkaat aan de kook</i>	Riel, Marieke van	x	
<i>Plaza Patatta (serie)</i>	Roep, Nanda.	x	
<i>Radeloos*</i>	Slee, Carry		x
<i>Het leven van Sam de K.; brugklasser en diabetes</i>	Slegers, Marlies	x	x
<i>Zoektocht naar Katoren</i>	Terlouw, Jan	x	x
<i>De Wentelwens</i>	Vogelesang, Linda	x	
<i>Alles kookt over</i>	Woltz, Anna	x	
Informatief: eten en koken			
<i>Het grote Poepkookboek : een lekker vies receptenboek.</i>	Ansingh, Annelie	x	
<i>De wereldkeuken voor kids</i>	Brown, Sally	x	
<i>Het grote griezelkookboek</i>	Dahl, Roald	x	
<i>Het neusje van de zalm (spreekwoorden en gezegden)</i>	Donkelaar, Maria	x	x
<i>Het grote receptenboek tegen verveling; van pasghetti tot stippenlift</i>	Duss, Martena	x	
<i>Chef Het Samen met tomaat : het mafste kookboek voor kinderen</i>	Emmelkamp, Laura	x	
<i>Het forest feast kookboek voor kids (vegetarische gerechten)</i>	Gleeson, Erin	x	x
<i>Koken met Shane</i>	Kluivert, Shane	x	x
<i>Lekker uitpakken! : kookboek voor kinderen.</i>	Luiten, Karin	x	
<i>Otjes kookboek</i>	Schmidt, A.M.G.	x	
<i>Het grote taartenboek</i>	Tellegen, T	x	x
<i>Appeltje, eitje (gedichten en versjes)</i>	Westera, Bette	x	x

Titel	Auteur	7/8	vmbo
Informatief: gezondheid, voedseltechnologie			
<i>Alles over sport en voeding</i>			x
<i>Friet in de kliniek (eetstoornissen, waargebeurd)*</i>	Brugman, Marit		x
<i>Wedden dat het lekker is! voetbalboek en weetjes over bewust eten</i>	Genee, Wilfred	x	x
<i>Vechten tot je een ons weegt = Mijn allerliefste vijand + Zwaartekracht*</i>	Horst, Milou van der		x
<i>Ons mooie voedselboek</i>	Jong, Lisette de	x	
<i>Lekker uitpakken</i>	Luiten, Karin	x	x
<i>Etenstijd : na het lezen van dit boek weet je meer over voeding dan je ouders</i>	Houweling, Bas	x	
<i>Hoe worden cornflakes gemaakt? Makkelijk lezen met grote letters.</i>	Malam, John	x	
<i>Voedselatlas.</i>	Malerba, Giulia	x	
<i>Jakkes: 101 walgelijke weetjes</i>	Masters, Matilda	x	x
<i>Weet jij wat je eet. Vanaf ca. 11 t/m 13 jaar.</i>	[Olaerts, Kathleen, vert]	x	x
<i>Wat eet je me nou (serie): Vlees en vis, Groenten, Fruit, Granen en zaden</i>	Parker, Vic	x	
<i>Te dik? Te dun? : het gezonde voeding handboek</i>	Sayer, Melissa	x	x
<i>Voedsel en productie (serie): Boeren en de leefomgeving, Van boerderij naar tafel, Boeren in de toekomst, Voedsel voor de wereld.</i>	Spilsbury, Richard	x	x
<i>Waarom je eigen scheten soms niet zo erg stinken! en andere weetjes over eten en je lijf. Vanaf ca. 9 t/m 12 jaar.</i>	Walraven, Esther	x	

Partners en organisatie

Stichting SPN | KB | Stichting Lezen | Stichting CPNB

de Bibliotheek op school doet mee aan

